ЗАДЛЯ БУДУЧЧИНИ УКРАЇНИ

У матеріалі «Первісток українського газетного слова в Острозі» у минулому номері «Життя і слово» ми вже писали про вихід в світ наприкінці 1918 р. «Остріжської народної газети», редагованої громадським діячем, кооператором і краєзнавцем Пилипом Павлюком. 2 лютого 1919 р. було видрукуване число 11 цього часопису, яке дивом збереглося до сьогодні у київському архіві, і світлини з якого надіслав нам відомий дослідник Острогіани Ігор Тесленко. Зокрема, на першій сторінці

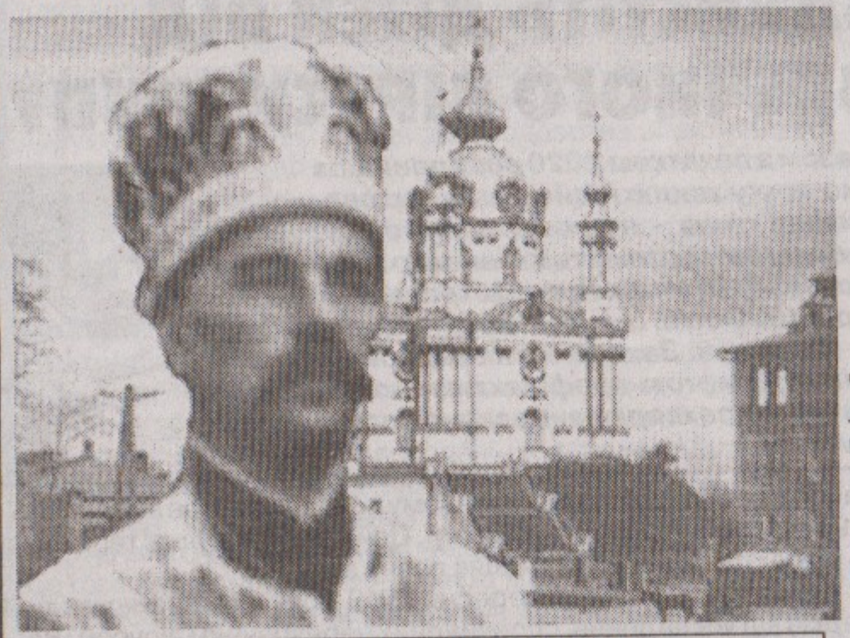

Єпископ Платон АРТЕМЮК

Антін ПАВЛЮК

часопису поміщено оголошення про заснування в Острозі кооперативного книжкового видавництва «Будуччина» і про випуск цим видавництвом перших книг. Так, засновник газети та видавництва Пилип Павлюк готував до друку свою публіцистичну книгу з «Що то за Україна, що вона нам дасть, і на що вона нам потрібна – Самостійна?», ціною 12 гривень. А його син Антін – майбутній старшина армії Української Народної Республіки, яскравий поет української діаспори у Празі, жертва сталінських таборів – збирався видати свою першу поетичну збірку «Сумна радість». Примірники цієї поетичної збірки острозького книжкового видавництва «Будуччина» дуже ціновані збирачами і, на жаль, у музейній колекції нашого заповідника відсутні. Читачі погодяться, що в графіці обкладинки книги вгадуються острозькі мотиви.

І ще одного персонажа нашої рубрики можна зустріти на сторінках цього числа острозького часопису лютого 1919 року. Мова про Петра Артемюка – майбутнього єпископа Платона, чільного діяча Другого відродження української православної церкви в 1940-х рр., якому в воєнні роки підпорядковувалися деякі парафії та окремі групи віруючих Острожчини, що належали до здовбицького благочиння Рівненсько-Кременецької єпархії Української Автокефальної Православної Церкви. Перші кроки педагогічної діяльності майбутнього церковного достойника пов'язані з Дерманню та Острогом. З дипломом випускника евакуйованого на схід Віленського (Вільнюського) учительського інституту він повертається на Україну, де йшла Велика Українська Революція, до якої і П. Артемюк прилучився своєю працею на освітній ниві. Спочатку він викладав у Дерманській учительській семінарії (за царату – церковно-учительській школі), яка за його участі переходила на українську мову викладання і підготовки своїх випускників до праці в українських сільських школах. Пізніше вчителював в Острозькій дівочій гімназії (колишньому імені графа Блудова училищі), де теж у навчальний процес проваджувалися українознавчі дисципліни – українська мова та література, історія і географія України.

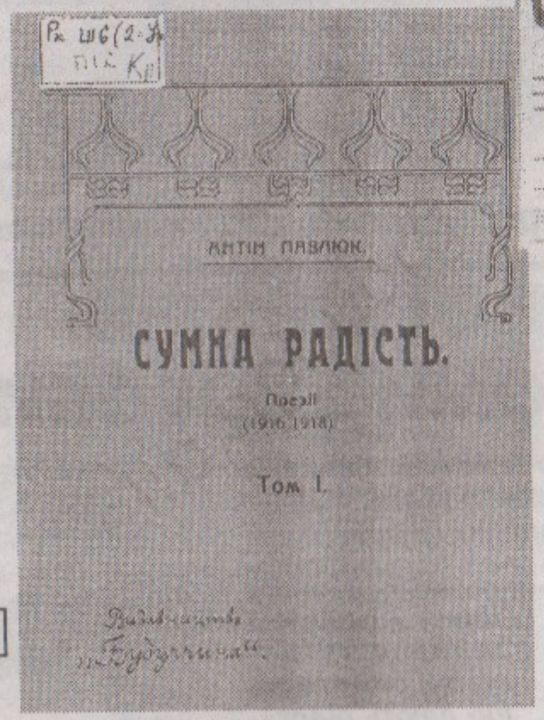

Рк ш6(2-Ж
пік Кр

АНТІН ПАВЛЮК

СУМНА РАДІСТЬ.

Поезії
(1916-1918)

Том I.

Видавництво „Будуччина"

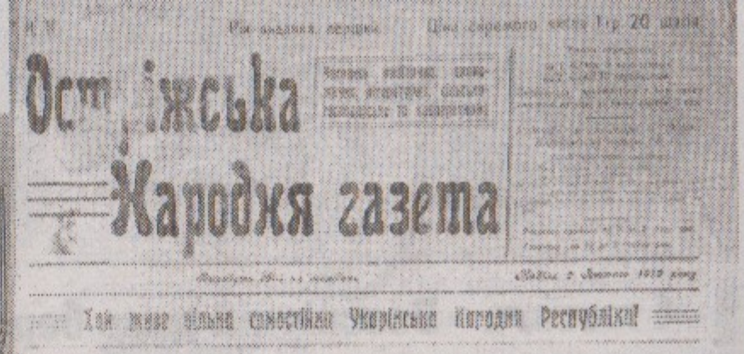

Ви видавай, перший. Ціна окремого числа Гр. 20 шаг.

Остріжська Народня газета

Хай живе вільна самостійна Українська Народня Республіка!

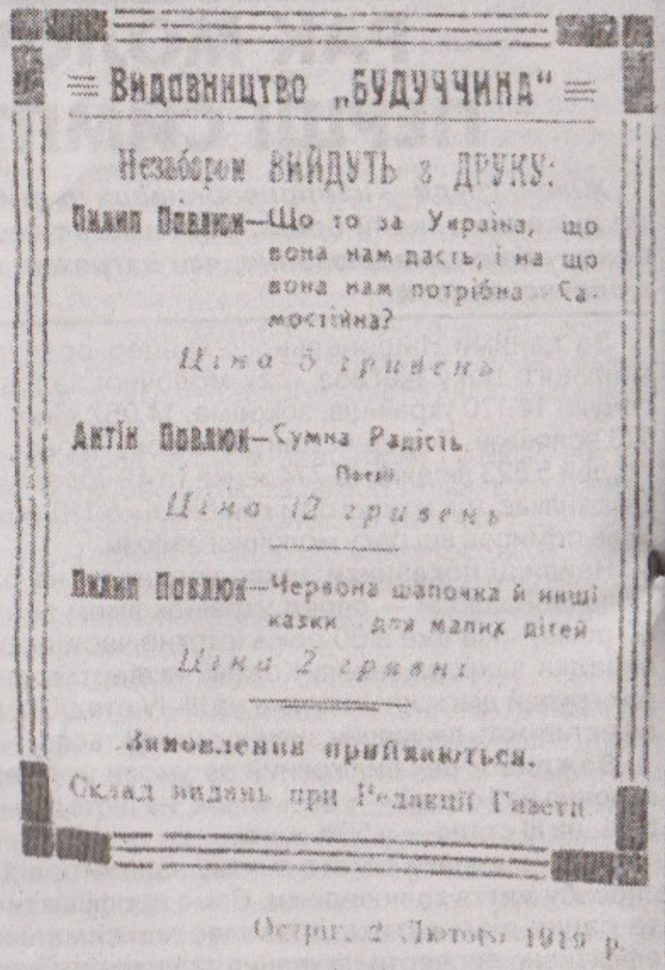

Видавництво „БУДУЧЧИНА"

Незабаром ВИЙДУТЬ з ДРУКУ:

Пилип Павлюк—Що то за Україна, що вона нам дасть, і на що вона нам потрібна—Самостійна?

Ціна 5 гривень

Антін Павлюк—Сумна Радість
Поезії

Ціна 12 гривень

Пилип Павлюк—Червона шапочка й инші казки для малих дітей

Ціна 2 гривні

Замовлення приймаються.

Склад видань при Редакції Газети

Острог, 2 Лютого 1919 р.

В числі 11 «Остріжської народної газети» від 2 лютого 1919 р. читаємо одразу два матеріали Петра Артемюка – «До народніх учителів повіту» (про негаразди та колотнечі в педагогічному співтоваристві Острожчини) та «Про занепад нашої народної пісні» (ця стаття становить не лише історичний інтерес).

Микола МАНЬКО,
директор КЗ «Державний історико-культурний заповідник м. Острога»